

بسمه تعالی

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

معاونت فرهنگی و دانشجویی

مرکز قرآن و عترت

بیست و دومین جشنواره قرآن و عترت

دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی کشور

بخش معارف قرآنی و سیره معصومین

سؤالات رشته مفاهیم نهج البلاغه

منبع: کتاب سیری در نهج البلاغه

شامل: ۴۵ سؤال ۴ گزینه ای و ۵ سؤال تشریحی

روز و تاریخ آزمون: یکشنبه ۱۳۹۵/۱۲/۱۵

زمان برگزاری آزمون: ۴۵ دقیقه

تذکرات مهم:

- * پیش از پاسخ گویی به سوالات، حتماً مشخصات خود را بر روی پاسخنامه بنویسید.
- * به مدت زمان معین شده جهت پاسخ گویی به سوالات توجه داشته باشید.
- * پاسخ سوالات تشریحی را در پشت پاسخنامه مرقوم نمایید و در صورت استفاده از برگه اضافی حتماً مشخصات خود را بر روی آن نوشته و از مراقبین بخواهید تا برگه را به پاسخنامه چهارگزینه‌ای شما پیوست نمایند.
- * سوالات چهارگزینه‌ای دارای امتیاز منفی بوده و به ازای ۳ پاسخ غلط، یک امتیاز کسر خواهد شد.
- * ملاک انتخاب رتبه‌های برتر، امتیاز سوالات چهارگزینه‌ای است.
- * در صورت وجود امتیازات مساوی، پاسخ سوالات تشریحی ملاک انتخاب رتبه‌های برتر خواهد بود.

➤ سؤالات چهارگزینه‌ای

۱. کتاب "نهج السعاده فی مستدرک نهج البلاغه" از کیست؟
 الف) سید رضی ب) مسعودی ج) محمد باقر محمودی د) جمال الدین خوانساری
۲. دو امتیاز بارز کلمات امام علی (ع) کدام است؟
 الف) فصاحت/بلاغت ب) فصاحت و بلاغت/چندجانبه بودن
 ج) چند جانبه بودن/چند بعدی بودن د) فوق کلام مخلوق بودن/دون کلام خالق بودن
۳. کتاب "البيان والتبيين" از کیست؟
 الف) شیخ محمد عبده ب) ثعالبی ج) جاحظ د) شکیب ارسلان
۴. دو کتاب "غررالحکم و دررالکلم" از کیست؟
 الف) آمدی ب) جمال الدین خوانساری
 ج) میرجلال الدین محدث ارموی د) علی الجندی
۵. بر اساس سخن سید رضی پس از نقل کدام خطبه توسط حضرت علی (ع) بدن‌ها لرزید و اشک‌ها جاری شد و دل‌ها به تپش افتاد؟
 الف) همام ب) شقشقیه ج) الغراء د) متقین
۶. تلقی نهج البلاغه از عبادت به چه صورت است؟
 الف) عابدانه-عاشقانه ب) عارفانه ج) معامله و معاوضه گرانه د) معیشت اندیشانه
۷. ریشه همه آثار معنوی اخلاقی و اجتماعی که در عبادت است در..... است
 الف) نماز ب) یاد حق ج) غیر از او را از یاد بردن د) گزینه ب وج
۸. این حکمت از نهج البلاغه به چه چیزی اشاره دارد؟
 ((صحبوا الدنيا بأبدان ارواحها معلقه بالمحل الأعلى))
 الف) دنیازدگی ب) خلسه ها و جزبه هایی که روح های مستعد را می رباید
 ج) برتری روح بر جسم د) خالص نمودن خود برای خدا
۹. موجب «وإنها لتحت الذنوب حت الورق و تطلقها اطلاق الربق...» می شود
 الف) نماز ب) زکات ج) اداء امانات د) پرداخت خمس
۱۰. معنای جمله «قد اخلص لله سبحانه فاستخلصه» کدام است؟
 الف) قطعاً او خود و خدای خود را خالص نموده است... ب) او عمل خود را برای خدا خالص کرده است...
 ج) او خود را و عمل خود را برای خدا خالص کرده است... د) او خود را برای خدای خویش خالص کرده است...
۱۱. از نظر روانشناسی مذهبی یکی از موجبات عقبگرد مذهبی این است که.....
 الف) اولیای مذهب موجبات استبعاد و اختناق را فراهم آورند
 ب) اولیای مذهب میان مذهب و یک نیاز طبیعی تضاد برقرار کنند
 ج) حق مردم بر حکومت رعایت نشود
 د) نگاه مالک و مملوکی از طرف حکومت بر مردم رواج یابد

۱۲. بر اساس خطبه ۲۱۴ «همانا برای گفتن، وسیعترین میدان‌ها و برای عمل کردن وانصاف دادن، تنگ‌ترین میدان‌هاست.»
- الف) عدالت ب) اخلاق ج) حق د) تکلیف
۱۳. واژه رعیت از ریشه و به معنای است
- الف) راعی / کشاورز ب) رعی / برده ج) راعی / حکمران د) رعی / حفظ و نگهبانی
۱۴. امام علی علیه السلام در کدام خطبه به استناد آنکه اسلام اجازه نمی‌دهد وقتی اجتماع به دو طبقه ستمگر و ستمکش تقسیم می‌شود او دست روی دست بگذارد و تماشاچی باشد زمامداری را برعهده گرفت؟
- الف) العزاء ب) شقشقیه ج) قاصعه د) متقین
۱۵. کتاب "قرارداد اجتماعی" از کیست؟
- الف) هابز ب) روسو ج) مارکس د) وبر
۱۶. بر اساس خطبه ۱۵ نهج البلاغه همانا در گنجایش خاصی است ، می‌تواند همه را دربرگیرد و در خود جای دهد.
- الف) حق / عدالت ب) عدالت / عدل ج) عدالت / عدالت د) عدل / عدالت
۱۷. طبق نظر طبرسی در مجمع البیان ذیل آیه «إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَىٰ أَهْلِهَا...» مقصود چگونه اماناتی می‌تواند باشد؟
- الف) مطلق امانات ب) امانات الهی و غیرالهی
ج) حق الناس د) مطلق امانت‌ها و رعایت حقوق مردم توسط حکمرانان
۱۸. کدام گزینه از مسائل زیر در حوزه اهل بیت و حق خلافت آنها بیان نشده است؟
- الف) مقام ممتاز و فوق عادی اهل بیت علیهم السلام ب) احقیق و اولویت اهل بیت علیهم السلام
ج) علم غیب اهل بیت علیهم السلام د) انتقاد از خلفا
۱۹. کدام گزینه از استدلال‌ات زیر درباره احقیق و اولویت اهل بیت، خاصه علی علیه السلام نادرست است؟
- الف) وصیت و نص رسول خدا صلی الله علیه و آله ب) تأکید قرآن بر این امر
ج) روابط نسبی و روحی با پیامبر صلی الله علیه و آله د) شایستگی امیرمؤمنان علیه السلام
۲۰. این جمله امام علی علیه السلام خطاب به کیست؟ مبدا پنداری که حکومتی که به تو سپرده شده است یک شکار است که به چنگ افتاده است، خیر، امانتی بر گردنت نهاده شده است
- الف) مالک اشتر ب) عامل آذربایجان ج) ابوبکر د) طلحه
۲۱. نامه مشهور ۵۳ نهج البلاغه در باب نوع حکمرانی و حکومت داری خطاب به چه کسی است؟
- الف) امام حسن ب) خلیفه دوم ج) مالک بن انس د) مالک اشتر
۲۲. این جمله حضرت علی علیه السلام اشاره به چه امری دارد؟
- «فَوَاللَّهِ مَا زِلْتُ مَدْفُوعًا عَنْ حَقِّي مُسْتَاثِرًا عَلَىٰ مَنْذِ قَبْضِ اللَّهِ نَبِيَّهُ صلی الله علیه و آله حَتَّىٰ يَوْمَ النَّاسِ هَذَا»
- الف) احقیق ایشان بر خلافت ب) تأکید خدا بر پیامبر در راستای خلافت ایشان
ج) ربوده شدن حق خلافت توسط دیگران د) اشاره به روز غدیر خم

۲۳. علی علیه السلام در کلمات خود به دو موقف خطیر اشاره دارد و موقف خود را در این دو ممتاز و منحصر به فرد می‌داند آن دو موقف کدامند؟

الف) ليله المبیت/ قیام علیه خوارج
ب) قیام علیه خوارج/ جنگ احد

ج) سکوت شکوهمند پس از فوت رسول خدا/ قیام علیه خوارج
د) شکستن در خیبر/ سکوت شکوهمند پس از فوت رسول خدا

۲۴. در کدام خطبه نهج البلاغه به مساله نص اشاره شده است و صریحاً درباره اهل بیت علیهم السلام می‌فرماید: «و فیهم الوصیه و الوراثه»

الف) خطبه ۳
ب) خطبه ۲۲
ج) خطبه ۱۲
د) خطبه ۲

۲۵. امام علی علیه السلام در کدام خطبه به غارت برده شدن وراثت معنوی و الهی و حق خلافت خود به صورت صریح اشاره می‌کند؟

الف) غراء
ب) همام
ج) شقشقیه
د) قاصعه

۲۶. بزرگترین بخش نهج البلاغه شامل..... می‌شود

الف) مواعظ
ب) نامه‌ها
ج) خطبه‌ها
د) کلمات قصار

۲۷. بر طبق قرآن کریم کدام گزینه از طرق سه گانه دعوت نیست؟

الف) وعظ
ب) حکمت
ج) افاضه
د) مجادله احسن

۲۸. تفاوت موعظه و حکمت در آن است که حکمت..... است و موعظه..... حکمت برای..... است و موعظه برای..... است

الف) تربیت - تعلیم - آگاهی - بیداری
ب) تعلیم - تربیت - بیداری - آگاهی

ج) تعلیم - تذکار - آگاهی - بیداری
د) تعلیم - تذکار - بیداری - آگاهی

۲۹. بر اساس نهج البلاغه، تقوا.....

الف) مرادف با پرهیز به معنای منطقی آن است

ب) بسان پناهگاهی بلند و مستحکم که دشمن قادر نیست در آن نفوذ کند

ج) نیرویی است روحانی و مقدس

د) گزینه ب و ج

۳۰. در خطبه ۲۲۸ «فان تقوی الله مفتاح سداد» واژه "سداد" به چه معناست؟

الف) محکم
ب) سدید
ج) راستی
د) درستی

۳۱. اصطلاح «دره عمر» به کدام ویژگی خلیفه دوم اشاره دارد؟

الف) تناقض گویی‌های وی
ب) خشونت و غلظت وی

ج) شتابزدگی در رأی
د) فارغ بودن میان حق و باطل

۳۲. انتقاد از..... به صورت خاص در خطبه شقشقیه آمده است

الف) خلیفه دوم
ب) خلیفه اول
ج) خلیفه سوم
د) معاویه

۳۳. کدام قیام است که به تعبیر علی علیه السلام در نهج البلاغه احدی جز ایشان جرأت انجام آن را نداشت؟

الف) قیام علیه خوارج
ب) قیام علیه معاویه
ج) قیام علیه عثمان
د) قیام علیه طلحه و زبیر

۳۴. مهم‌ترین آثار تقوی که در نهج البلاغه بدان اشاره شده است کدامند؟

- (الف) روشن بینی و بصیرت
(ب) توانایی بر حل مشکلات
(ج) خروج از مضایق و شذایق
(د) همه موارد

۳۵. دو واژه زهد و رغبت (بدون ذکر متعلق) به معنای و هستند

- (الف) اعراض / بی میلی
(ب) اعراض و بی میلی / کشش و میل
(ج) ترک دنیا / تمایل و اشتیاق
(د) گوشه‌گیری / علاقه وافر

۳۶. این جمله از نهج البلاغه بر کدام یک از فلسفه‌های زهد اشاره دارد «الطمع رق مؤبد»

- (الف) پارسایی
(ب) آزادگی
(ج) ترک لذت
(د) ترک حسد و طمع

۳۷. علت نام‌گذاری نهج البلاغه بدین نام توسط سید رضی چیست؟

- (الف) تاکید بر مسند بودن این کتاب
(ب) نگرش بیشتر وی به فصاحت و بلاغت کلام حضرت امیر
(ج) وجود احکام فقهی و حکومتی در این کتاب
(د) سخنور بودن شخص سید رضی

۳۸. بر اساس حکمت ۲۳۷ نهج البلاغه پرستش خداوند از سر ترس، کدام گونه از عبادت است؟

- (الف) عبادت تجارت پیشگانی
(ب) عبادت برده صفتان
(ج) عبادت آزادگان
(د) عبادت خاضعانه

۳۹. از نظر تعالیم اسلامی هر اثری تاریک کننده و کدورت آور بر دل آدمی باقی می‌گذارد؟

- (الف) ترک واجب
(ب) ترک مستحب
(ج) گناه
(د) اخلاق رذیله

۴۰. در کدام خطبه از نهج البلاغه به مهدی موعود اشاره شده است؟

- (الف) خطبه ۱۲۸
(ب) خطبه ۱۳۸
(ج) خطبه ۱۴۸
(د) خطبه ۱۵۸

۴۱. طبق خطبه ۲۱۴ نهج البلاغه بزرگترین گونه از حقوق متقابل است

- (الف) حق خدا بر مردم و مردم بر خدا
(ب) حق مردم بر همدیگر
(ج) حق فرزند بر والدین و والدین بر فرزند
(د) حق حکومت بر مردم و مردم بر حکومت

۴۲. بر اساس خطبه ۷۹ نهج البلاغه زهد عبارت است:

- (الف) کوتاهی آرزو
(ب) سپاسگزاری هنگام نعمت
(ج) پارسایی نسبت به نایستنی‌ها
(د) همه موارد

۴۳. این حدیث از کیست «کلکم راع وکلکم مسؤول»

- (الف) امام علی (ع)
(ب) پیامبر (ص)
(ج) امام حسین (ع)
(د) امام صادق (ع)

۴۴. کتاب "اشارات" از کیست؟

- (الف) ملاصدرا
(ب) شیخ اشراق
(ج) بوعلی سینا
(د) فارابی

۴۵. حضرت علی در نامه‌ای به دنیا و لذات آن را مانند یک مخاطب ذی شعور طرف خطاب قرار

می‌دهد و با زبان مخاطبه با دنیا راز زهد و فلسفه ترک لذت گرایی خویش را روشن می‌سازد

- (الف) امام حسن (ع)
(ب) مالک اشتر
(ج) عثمان بن حنیف
(د) عفوان بن عثمان

➤ سؤالات تشریحی رشته مفاهیم نهج البلاغه

* پاسخ سؤالات تشریحی را در پشت پاسخنامه مرقوم نمایید و در صورت استفاده از برگه اضافی حتماً مشخصات خود را بر روی آن نوشته و از مراقبین بخواهید تا برگه را به پاسخنامه چهارگزینه‌ای شما پیوست نمایند.

۱- از دیدگاه نهج البلاغه دنیای عبادت چگونه دنیایی است؟ (۲ نمره)

۲- از نظر علی علیه السلام به دو دلیل عدل از جود بالاتر است آن دو دلیل کدامند؟ (۲ نمره)

۳- سه اصل زهد اسلامی را به صورت خلاصه بیان کنید؟ (۲ نمره)

۴- آیا جود و بخشندگی از عدالت بالاتر است یا خیر؟ توضیح دهید؟ (۲ نمره)

۵- معنای عبارت زیر را به فارسی بنویسید؟ (۲ نمره)

«فان التقوى فى اليوم الحرز و الجنة و فى غد الطريق الى الجنة»

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

معاونت فرسنگی و دانشجویی

مرکز قرآن و عترت

پاسخنامه مرحله دانشگاهی

بخش معارف قرآنی و سیره معصومین □ بیست و دومین جشنواره قرآن و عترت □
دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی کشور

ردیف	الف	ب	ج	د	ردیف	الف	ب	ج	د
۲۴				✓	۱			✓	
۲۵			✓		۲		✓		
۲۶	✓				۳			✓	
۲۷			✓		۴	✓			
۲۸			✓		۵			✓	
۲۹				✓	۶		✓		
۳۰				✓	۷	✓			
۳۱		✓			۸		✓		
۳۲		✓			۹			✓	
۳۳	✓				۱۰			✓	
۳۴				✓	۱۱		✓		
۳۵		✓			۱۲			✓	
۳۶		✓			۱۳	✓			
۳۷		✓			۱۴		✓		
۳۸		✓			۱۵		✓		
۳۹			✓		۱۶			✓	
۴۰			✓		۱۷	✓			
۴۱				✓	۱۸			✓	
۴۲				✓	۱۹		✓		
۴۳		✓			۲۰		✓		
۴۴			✓		۲۱	✓			
۴۵			✓		۲۲			✓	
					۲۳			✓	

➤ پاسخ سوالات تشریحی:

۱- صفحه: ۹۶

۲- صفحه: ۱۱۷-۱۱۸

۳- صفحه: ۲۱۵

۴- صفحه: ۱۱۷

۵- صفحه: ۲۰۲